

KÜRESEL TİCARET BEKLENTİSİ

Dünya Ticaret Örgütü (WTO) küresel ticaret beklentisini açıkladı. Buna göre dünya mal ticaret hacminin 2021'de %10,8 büyümesi bekleniyor. Böylece Mart ayında tahmin edilen %8,0'dan yukarı revize edilmiş oldu. 2022 yılı için küresel ticaret hacmindeki daha önce %4,0 olan büyüme beklentisi de yukarı yönlü revize edilerek %4,7'ye çıkarıldı.

Çeyreklik ticaret büyümesi, bu yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda %22,0 arttı, ancak 2020'deki düşüş ve toparlanmayı yansıtarak dördüncü çeyrekte ticaret büyümesinin %6,6'ya düşmesi bekleniyor.

Mevcut tahmin, son ticaret tahmininde gösterilen yukarı yönlü senaryoya yakın. Ancak küresel tedarik zincirlerindeki kırılmalar ve COVID-19 salgını gibi faktörler ağır basan aşağı yönlü riskler olarak öne çıkıyor.

Küresel ticarettteki büyümeye rağmen bölgesel büyük farklılıklar dikkat çekiyor. 2021'de Asya ithalatının 2019'a kıyasla %9,4 artması, En Az Gelişmiş Ülkelerin ithalatının ise %1,6 düşmesi bekleniyor.

Hizmet ticaretinin, özellikle seyahat ve eğlence ile ilgili sektörlerde, mal ticaretindeki büyümenin gerisinde kalması muhtemel görülüyor. Kurum ayrıca, daha önce %5,1 olan 2021 yılı Küresel GSYİH büyüme beklentisini de yukarı yönlü revize ederek %5,3'e çıkardı. (Kaynak: WTO)

Küresel Mal Ticaret Hacmi, 2018-2022T

(Yıllık Değişim, %)	2018	2019	2020	2021T	2022T	
Dünya Mal Ticareti Hacmi**	0,3	0,1	-5,3	10,8	4,7	
İhracat	Kuzey Amerika	3,8	0,3	-8,6	8,7	6,9
	Güney Amerika	-0,2	-2,2	-4,7	7,2	2
	Avrupa	1,9	0,6	-7,9	9,7	5,6
	BDT	4,1	-0,3	-1,5	0,6	8,5
	Afrika	3,6	-0,7	-8,8	7	6
	Orta Doğu	4,8	-2,2	-11,6	5	9,6
	Asya	3,7	0,8	0,3	14,4	2,3
	En Az Gelişmiş Ülkeler	4	2,1	-2	5,3	4,7
İthalat	Kuzey Amerika	5,1	-0,6	-6,1	12,6	4,5
	Güney Amerika	5,6	-2,6	-9,9	19,9	2,1
	Avrupa	1,9	0,3	-7,6	9,1	6,8
	BDT	4	8,5	-5,6	13,8	-0,8
	Afrika	5,3	2,8	-11,1	11,3	4,1
	Orta Doğu	-4,1	2,4	-13,9	9,3	8,7
	Asya	5	-0,5	-1,2	10,7	2,9
	En Az Gelişmiş Ülkeler	5,3	7,6	-6,7	5,5	8,6

KÜRESEL TİCARET BAROMETRESİ

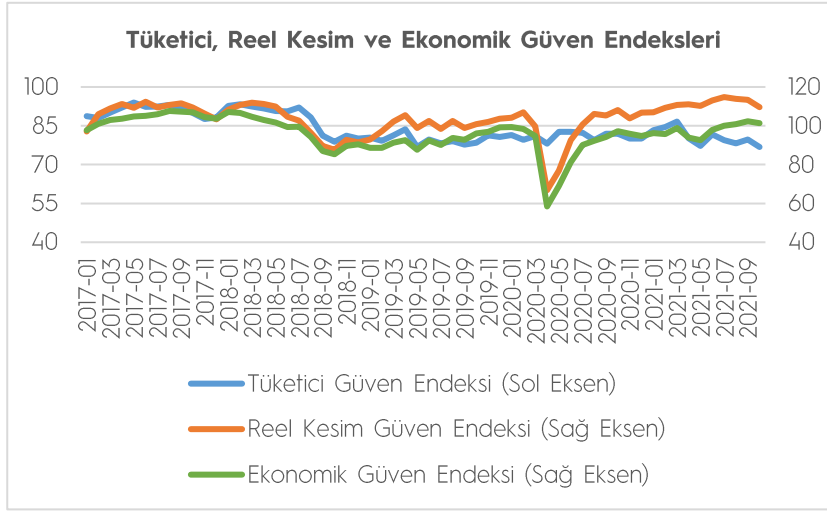
Mal Ticareti Barometresi, Ağustos ayında 110,4'lük okumaya ulaştı. Göstergenin ilk kez Temmuz 2016'da piyasaya sürülmesinden bu yana kaydedilen en yüksek değere ulaşan okuma bir önceki yıla göre 20 puandan fazla arttı.

Barometrenin tüm bileşen endeksleri, son aydaki trendin üzerindeydi ve toparlanmanın geniş tabanlı yapısını gösteriyordu. Özellikle hava taşımacılığı (114.0), konteyner taşımacılığı (110.8) ve hammadde (104.7) endeksleri yükselmeye devam etti ve ortalama ticaret büyümesinin üzerinde bir sinyal verdi. (Kaynak: WTO)

Küresel Mal Ticareti Barometresi, Ağustos 2021



GÜVEN ENDEKSLERİ



2021 yılı Ekim ayında RKGE, bir önceki aya göre 3,8 puan azalarak 109,6 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, sabit sermaye yatırım harcaması ve son üç aydaki toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirilmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki üretim hacmi, genel gıda, mevcut mamul mal

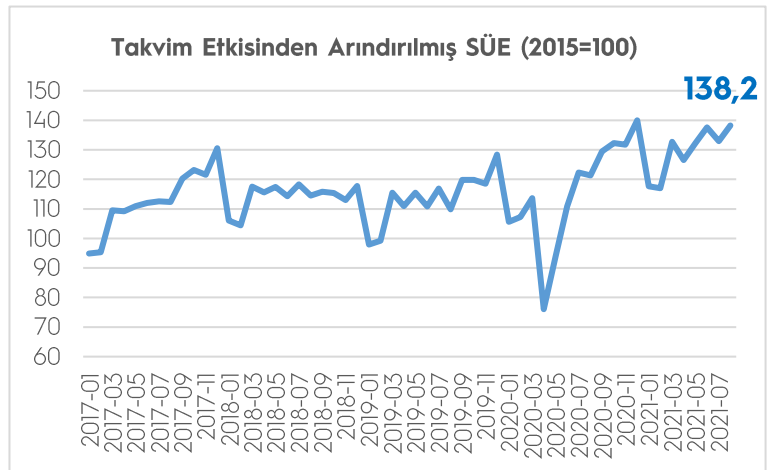
stoku, gelecek üç aydaki toplam istihdam, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirilmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Ekonomik güven endeksi Eylül ayında 102,4 iken, Ekim ayında %1,0 oranında azalarak 101,4 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici ve reel kesim (imalat sanayi) güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Ekim ayında bir önceki aya göre %3,6 oranında azaldı; Eylül ayında 79,7 olan endeks, Ekim ayında 76,8 oldu. Geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi Eylül ayında 62,6 iken, Ekim ayında %3,0 oranında azalarak 60,7 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Eylül ayında 79,0 iken, Ekim ayında %4,4 oranında azalarak 75,6 oldu. (Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi, Ağustos ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre %13,8 ve bir önceki aya göre ise %3,0 artış göstererek 138,2 oldu. 2021 yılı Ağustos ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %9,4, imalat sanayi sektörü endeksi %14,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %9,4 arttı.



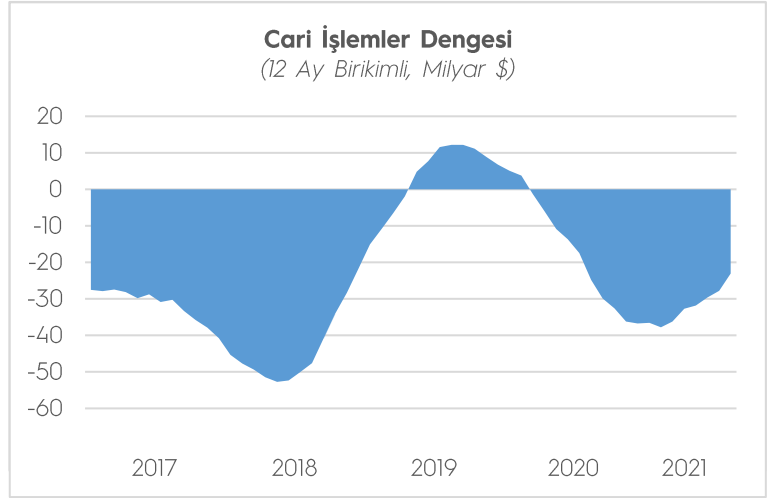
Kapasite Kullanım Oranı (KKO) Ekim ayında, bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 78,0 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,3 puan azalarak yüzde 77,5 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

ÖDEMELER DENGESİ

Cari işlemler açığı, Bir önceki yılın Ağustos ayında 4,07 milyar dolar açık veren cari işlemler hesabı, bu yılın aynı ayında 528 milyon dolar fazla verdi. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 23,03 milyar dolar oldu.

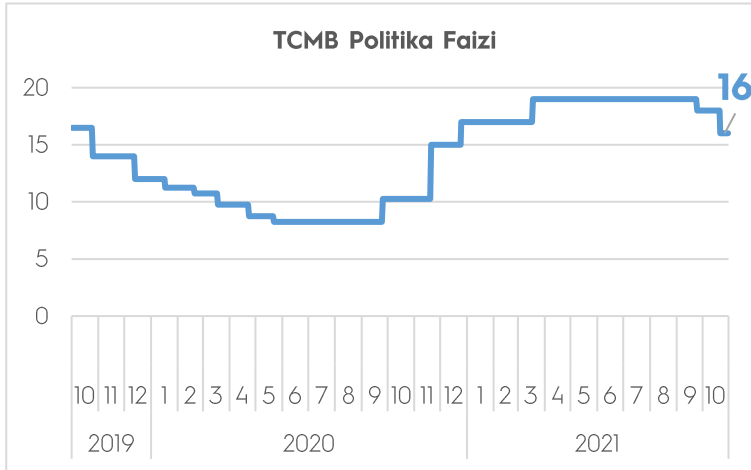
Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 2,62 milyar dolar azalarak 2,76 milyar dolara gerilemesi ve hizmetler dengesi kalemi kaynaklı net girişlerin 2,28 milyar dolar artarak 4,08 milyar dolara yükselmesi etkili oldu.



Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler 3,40 milyar dolar oldu. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net çıkışlar 319 milyon dolar olarak gerçekleşti. Portföy yatırımları 1,34 milyar dolar tutarında net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 523 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 336 milyon dolar net alış yaptığı görüldü. TCMB rezervlerinde ise 13,25 milyar dolar net artış gözlemlendi.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI



TCMB, 21 Ekim tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 18'den yüzde 16'ya indirilmesine verdi.

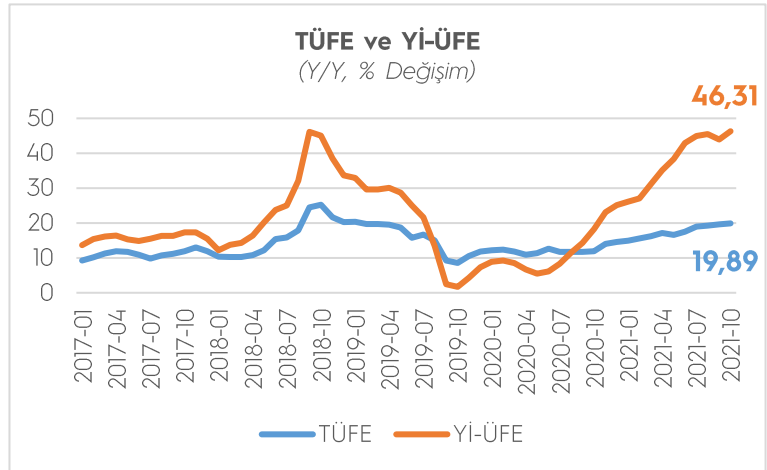
Yapılan açıklamada, öncü göstergeler yurt içinde iktisadi faaliyetin dış talebin de etkisiyle güçlü seyrettiğine işaret ettiği vurgulandı. Aşılmanın toplumun geneline yayılması salgından olumsuz etkilenen hizmetler, turizm ve bağlantılı sektörlerin

canlanmasına ve iktisadi faaliyetin daha dengeli bir bileşimle sürdürülmesine olanak tanıdığı ifade edildi. Dayanıklı tüketim malları talebi yavaşlarken, dayanıksız tüketim mallarında bir toparlanma gözlemlendiği bildirildi. İhracattaki güçlü artış eğilimiyle yılın geri kalanında yıllıklandırılmış cari işlemler dengesindeki iyileşmenin sürmesi beklenmekte, bu eğilimin güçlenerek devam etmesi fiyat istikrarı hedefi için önem arz etmekte ifadelerine yer verildi.

Enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşmaya kadar, TCMB'nin elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceği ifade edildi. (Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

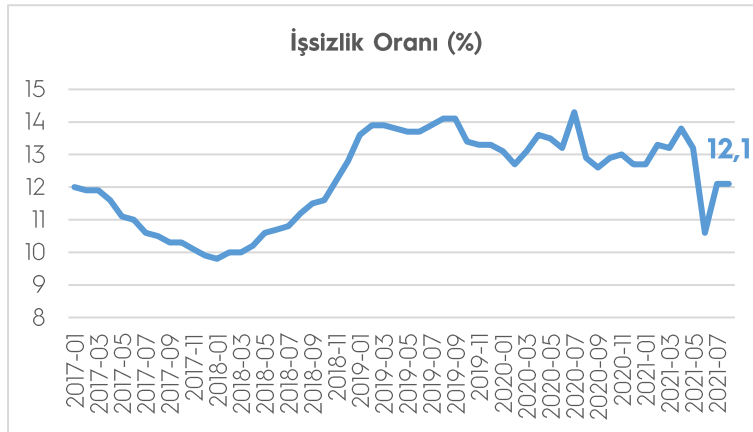
TÜFE'de 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %2,39, bir önceki yılın Aralık ayına göre %15,75, bir önceki yılın aynı ayına göre %19,89 ve on iki aylık ortalamalara göre %17,09 artış gerçekleşti. Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Ekim bir önceki aya göre %5,24, bir önceki yılın Aralık ayına göre %37,34, bir önceki yılın aynı ayına göre %46,31 ve on iki aylık ortalamalara göre %36,20 artış gösterdi.



Yıllık en düşük artış %5,29 ile haberleşme grubunda gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %7,88 ile alkollü içecekler ve tütün, %8,08 ile giyim ve ayakkabı ve %13,12 ile eğlence ve kültür oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %27,41 ile gıda ve alkolsüz içecekler, %25,23 ile lokanta ve oteller ve %23,03 ile ev eşyası oldu.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %53,20, dayanıklı tüketim malında %29,13, dayanıksız tüketim malında %31,47, enerjide %72,63, sermaye malında %26,72 artış olarak gerçekleşti. (Kaynak: TÜİK)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ



İşsiz sayısı, 2021 Ağustos ayında bir önceki aya göre 11 bin kişi artarak 3 milyon 965 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise değişim göstermeyerek %12,1 seviyesinde gerçekleşti.

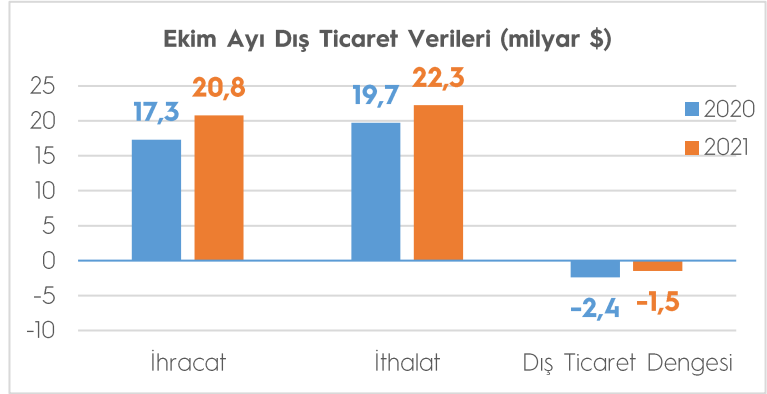
İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 14 bin kişi azalarak 28 milyon 706 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile %45,0 oldu. İşgücü

2021 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 4 bin kişi azalarak 32 milyon 671 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık azalış ile %51,2 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %22,7, istihdam oranı 0,4 puanlık artışla %32,6 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,5 puan artarak %42,2 seviyesinde gerçekleşti. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 1,7 puan azalarak %22,0 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %15,3 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %19,2 olarak gerçekleşti. (Kaynak: TÜİK)

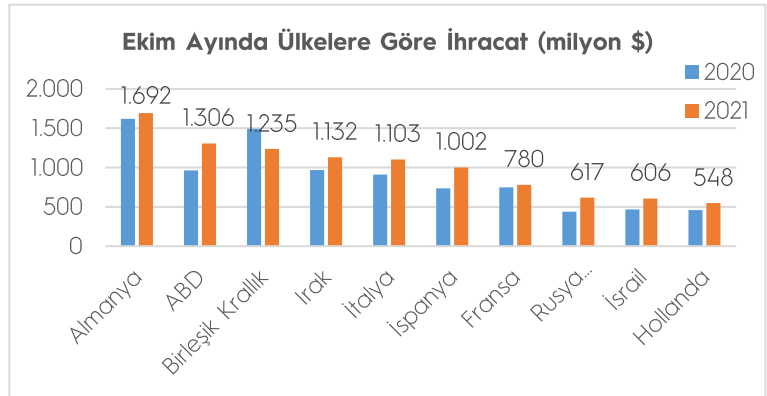
DIŞ TİCARET VERİLERİ

Ekim ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20 artışla 20,81 milyar dolar, ithalat ise yüzde 13 artışla 22,27 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı yüzde 39 azalarak 1,46 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 87,8 iken yüzde 93,4'e çıktı.

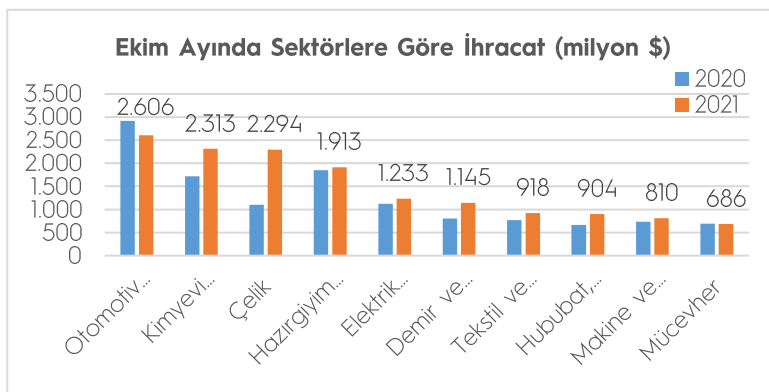


Son 12 aylık dönemde ise ihracat yüzde 28,9 artışla 215,68 milyar dolar, ithalat ise yüzde 20,9 oranında artarak 259,10 milyar dolar oldu. Son 12 aylık dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 83,2 olarak gerçekleşti.

Ekim ayında 217 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 157 ülke ve bölgeye ihracat arttı. Ekim ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 1,69 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,31 milyar dolarla ABD ve 1,23 milyar dolarla Birleşik Krallık izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı ise yüzde 48,2 olarak gerçekleşti.



Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 18,7 artışla 8,57 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 41,2 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 11,57 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yakın ve Orta Doğu'ya ihracat yüzde 17,4 artışla 3,60 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 46,3 artışla 2,05 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat yüzde 44,0 artışla 1,52 milyar dolar, Orta Asya ve Uzak Doğu'ya ihracat ise yüzde 11,6 artışla 1,44 milyar dolar oldu.

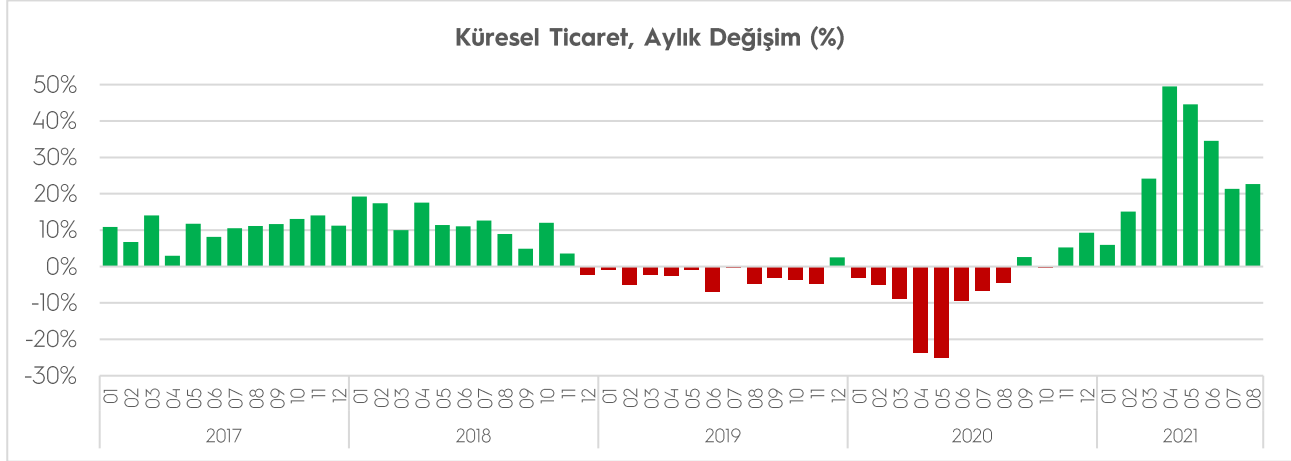


(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

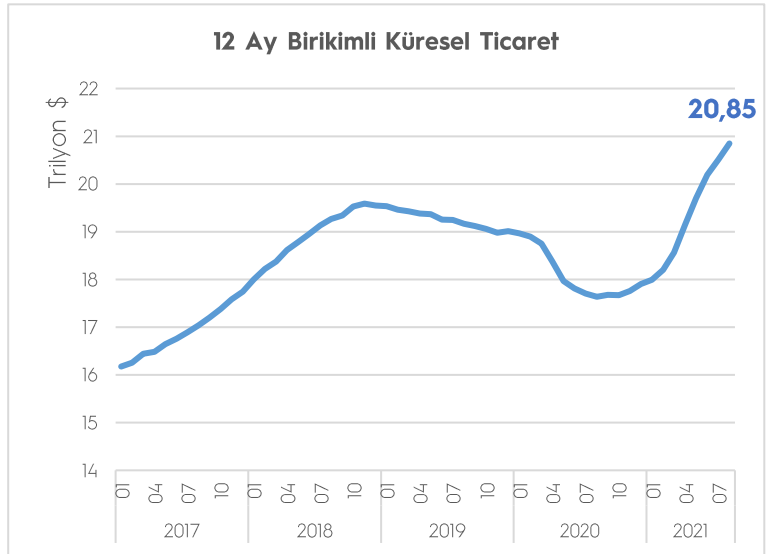
Ekim ayında en fazla ihracatı Otomotiv sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11 düşüşle 2,61 milyar dolar oldu. Kimyevi Maddeler sektörü 2,31 milyar dolar ihracatla ikinci ve Çelik sektörü 2,29 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

KÜRESEL TİCARET

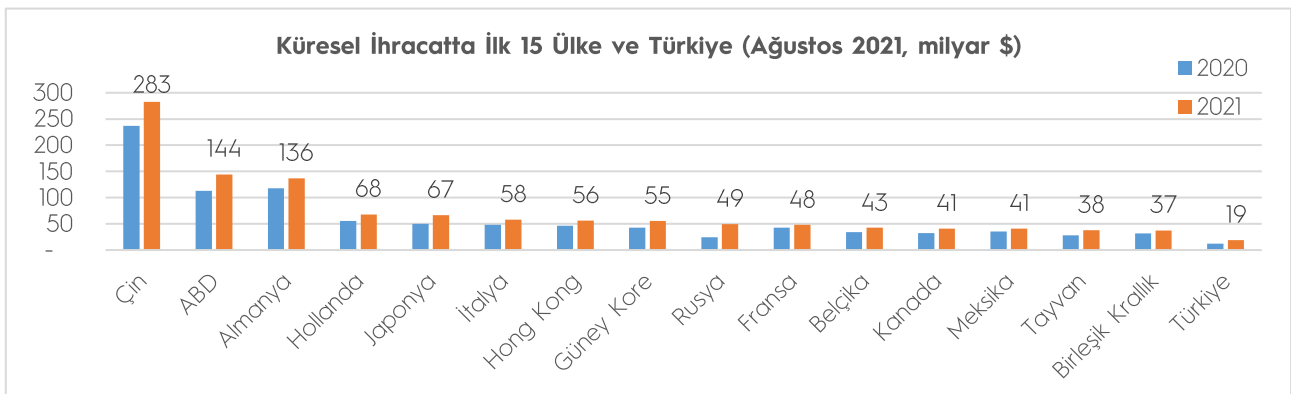
Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 73 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ticaret hacmi, Ağustos ayında geçen senenin aynı ayına göre yüzde 22,7 artışla 1,79 trilyon dolar olarak gerçekleşti.



12 aylık birikimli küresel ihracat hacmi, tahmini rakamlara göre 20,85 trilyon dolar oldu ve 12 aylık dönemde tarihin en yüksek küresel ihracatı hacmi seviyesine ulaştı. 2021 yılı Ağustos ayında, geçen senenin aynı ayına göre 73 ülkenin 71'i ihracatını artırdı.



2021 yılı Ağustos ayında, en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı geçen senenin aynı ayına göre yüzde 25,6, ABD'nin ihracatı yüzde 25,7, Almanya'nın ihracatı yüzde 13,9 arttı. Ağustos ayında Türkiye'nin ihracatı yüzde 51,7 artışla 18,90 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. Bu rakamlarla Türkiye, ihracatını en çok artıran dokuzuncu ülke oldu.



(Kaynak: WTO)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI



Tacikistan Ülke Bilgi Notu
Nijerya Ülke Bilgi Notu
Angola Ülke Bilgi Notu
Kolombiya Ülke Bilgi Notu
Panama Ülke Bilgi Notu
Tayland Ülke Bilgi Notu
tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	10.11.2021
Ödemeler Dengesi	11.11.2021
Sanayi Üretim Endeksi	12.11.2021
Tüketici Güven Endeksi	22.11.2021
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	18.11.2021
Reel Kesim Güven Endeksi	24.11.2021
Kapasite Kullanım Oranı	24.11.2021
Ekonomik Güven Endeksi	29.11.2021
Küresel Ticaret	02.12.2021
Diő Ticaret Verileri	02.12.2021
Tüketici Fiyat Endeksi	03.12.2021
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.12.2021